

Mp dnu 13. II 1943 r.

1

WO 7974

Świadectwo o byłym więźniu - łagierniku
z ZSSR.

7974

Kapral Piskorzub Tadeusz, urodz. w Kotonui dnia 10. XII
1919 r., syn Antoniego i Marii Trivaiska, kawaler,
zamieszkały w Kotonui przy ul. Łako, pielowej № 67.

Po powrocie z kampanii wczesniowej 1939 r. zasta-
łem w Kotonui służantów sowieckich i Stasimkawa po nie-
stępnym pójściu w dom, bo już z dnia 5 na 6 listopada
1939 r. władze NKWD pod pretekstem przynależności mojej
do tajnej organizacji kontrrewolucyjnej aresztowały
mnie i osadziły w więzieniu śledczym w Kotonui.

W dniu tym o godz. 1-tej s nocy 5 funkcjonariuszy
NKWD wraz z miejscowymi milicjantami wpadło do
mieszkania z bronią gotową, do siana i karali
mi nadymniał ^{cał} rękami, a następnie przeprowadziło śledztwo,
rewizję osobistą i mieszkania. Matka moja widząc co się
dzieje rękoma, a gdy chciałem przypieczętować jej z pomocą,
nie pozwolili mi na to - a następnie wyrzucili

niez z mieszkaniem.

Stare austriackie wizerunek katowickie przesta-
 wiło wiele do zyczenia pod względem zdrowotnym i t.p.
 Długotnie, grube mury, brak powietrza i światła, gęsi słus
 porastanie korami, wielka ilość wizerunków - to wszystko wplęto
 nienie na sanepiscencie oraz na stan mago zdrowia. Cała,
 w której powinno się mieszkać nie więcej nad 10 ludzi - siednioś
 około 40 osób, podobnie jak siebie jak i ledwie pot lat
 się z nas, a spaceru przewidziane odbywały ^{się} krótko i nie laide-
 go dnia. - Gros wizerunków stanowili ci, którzy na czasach polskich
 byli patriotami, pracowali w organizacjach, służyli w policji,
 Armii Polskiej i t.p., nowiś ci, którzy już na ich czasach trudni-
 li się spekulacją lub innymi przestępstwami.

Fasada, Władz NKWD było przeprowadzenie śledztwa tylko
 nocą. - dzień dla nich nie istniał, wiedzieli bowiem, że wizerunki
 przemierzonej bezsensowności po długich godzinach kłopotliwych
 pytań przedniej ledwie mógł podpisać akt zredagowany
 w sposóbim najwygodniejszym. Po prostu taki rodzaj śledczy
 starał się być bardzo uprzejmy, traktując papierosami

przedstawiać bercełowski ukrywanie ciekololniet przed
 „Kaisis” - bo i tak Polku ryciej nie wóci, a może tym
 sposobem rapernic’ solie był ora spokojne rycie s kamini-
 stycznym rajm. Gdy te opole nie znajdowały oddzielnie u
 mas - z jednej skrajności pnerucał się naagle s drugą -
 stawiał się jakoby rozjuszonym rrienciem, ucihał się
 do najokrutniejszych sposobów, by tylko wymusić reznamia.
 Czyżby podpisanie nieprawdziwego protokołu. Rełojeci reuolwem,
 Polano stawa, pmyciskaci papierem czy bibulan sdu s lepne,
 plucie s twan, ulubiony sposób kopania noskami butów
 s gotenie a pmy tym niepnerowau, sek wyzwick pod adresem
 Polabów rozgole, a solistym w szereżolności, nie scagoluce pmy
 tym epitelów dla matki mienadho jwi pmywożeno, „Gacina” -
 to womytko, co mogli tylko wymyśleci wielce humanitarni
 „wyswabodniciele” z pod jaruma kapitalizmu. Po takich to bada-
 niach powracali sblaci do suych cel, po rewanim lekana wis-
 riennego stymyrywali ramoyraj pronch aspinyry lub bliżej
 niedokreślone krople.

Po b mienizcał śledstwa raniadtem wwar 17 kolegami

na terenie oharzonym. Wojskowy Fryzura 12 Armii Litewskiej
po odejściu z teren oharzowania przystąpił do przeprowadzenia
rozprawy przy obrotach ramieniowych, która trwała 4 dni.

Wyniki tej były ponad wszelką wątpliwość do przewidzenia.
Jakośkolwiek przewidziano, obrotów się jak najgłębiej,
niekiedy jednak był hojny w sprawie wyników. Tak
5 zostało oharzonych na karę śmierci i wywiezieni do więzie-
nia - Stanisławowie rozginieli bez wieszki, inni kolejni, którym
został oharzony na karę obrotów ramieniowych w obrach
pracy - otyli Rosji na lat 25, 15, 10 i 6 przeżyli skropności
nieodrocznia, zmarli naporno: Kalita Mieczysław lat 20,
Prager Ferdynand lat 20, a rozginieli bez wieszki: Gronowski
Mieczysław lat 21, Salmann Marian lat 20, Sauterbach Fede
lat 18 oraz Zyborza Zbigniew lat 22.

Po wykonaniu tego wypadku rano następnego dnia kandy
z nas musieli napisać prośbę kasacyjną do Najwyższej Rady
- Moskiewie, jednakże bezskutecznie, bo 11. września 1940r
wypadnie wypadki zostały ratyfikowane, a dnia 1. października
tegoż roku rozstrzelano się z wagonach towarowych pociągów.

myśl na wiosniarki. W ten dzień rozpoczęła się cięta,
długa podróż - daleka, Rozje - 26 dni trwająca - z tego 12 dni
karmiono nas tylko chlebem, rybą, soloną, Tylko cukni
i 2 wiadrami wody na 45 ludzi. Na Lwowie na dozwu nie
dotarliśmy przez dwa dni wody. Dopiero 13 dnia z Charkowa
wyjechano nas i stymulacyjny gorący kraj. Tu wsadzieli
do naszego wagonu niskich i niskich i wtedy dopiero rozpoczęło
się robotnicze, odzieranie bieleziny, ubrania, butów, i wszystko
co ci tylko im podobato się, przy czym postępowali się również
dekami z nar, by tylko nas sterylizować. Interwencja
konwoju była minimalna. W takich to mniej więcej warunkach
zawieziono nas do Siew-krat-lagów, gdzie raptem nas
do pracy przy wyrobie lasi. Norma była wysoka, klasa, po prawie
całym pobycie w więzieniu trudno było wyrobić, bytem braniem
fingernie wypracowy - skutkiem czego otrzymywaliśmy 300 g. chleba,
który niekiedy trzeba było oddać za matki. Stracił niekiedy
dobrze pokusiła się do Polaków, wykorzystując ich, a czasami nawet
bili. Po codziennej pracy wymęczeni wracaliśmy do ka-
zamatów, gdzie było zimno, nie było gdzie odciążyć się.

Hygienie codziennie prawie jednolite: rano $\frac{3}{4}$ l. wody,
 Oksol, więcej do herbaty było można porównać, pływano basen
 w niej trochę kąpi, a sauna była rozmurowana rybami, wiesz-
 rem 12 l wody i kilka tydzień kaszy na gęsto.]

Korespondencja z domem była ograniczona do 1 listu
 na 3 miesiące. -

Dnia 8 ¹⁹⁴⁵ wniosła na podanie amnestii rewolucyjny robotnik

z obrotów pracy, przy czym przy rewolucyjnie odebrali mi lepsze
 ubranie, a wydali gorsze. Na drogę wydali 1 kg chleba, 2 silednie
 i 2 rubli to wystarczyło na 3 dni, a jako miejsce pobytu
 wyznaczili mi miasto ZToto-Ust, a po miejscowym pobycie
 Szyngge, że w Buzutubui organizacje, że Polka Anna - my-
 jachatem stantgol, lecz w drodze doświadczeniem, że w Buzutubui
 Tubui jui do wojaka nie przyjmują, dlatego skierowali
 się do Tashkentu. Tu w oczekiwaniu na Komisję jedo-
 wną trudnym przewożeniem bagażu (nie) na dworcu, spa-
 tem po wagonach kolejowych, skąd milicja kolejowa wy-
 skaza mi - i bardzo ^{często} prowadzita mi do miejscowego
 więzienia, gdzie przedmierzali celem sprawozdania Toisanu

7

7974

(~~przedstawienie wprost~~) co trzeba nieraz przez dwa dni - przy czym wogóle nie sławali jeści. Przez cały ten czas nie można było aniemni bielizny, z powodu jej braku, chodząc równoważnym i zmarzniętym.

☉ Dnia 25. stycznia 1942 udałem się do stacji Lbornoj - Kermine, gdzie stanąłem przed Komisją Polowow, i zatałem przydzielony do 7. D. P. Kwatera 95.

Wszystko to, co opisatem - prawdziem wshisic.

Kapral. Piskowes Ladewes